

වැලිගම නගර සභාව
මාතර දිස්ත්‍රික්කය

1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2017 මාර්තු 29 දිනදී, ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2016 මාර්තු 15 දින විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2017 අගෝස්තු 21 දින සභාවේ ලේකම්වරයාට යවා ඇත.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට වැලිගම නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.3.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත දැක්වෙන ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) වර්ෂය අවසානයට කාබනික පොහොර මධ්‍යස්ථානයේ රු.44,400 ක් වූ ජීව තොගයේ වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් අත්හැරී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මිලදී ගෙන තිබූ රු.119,090 ක් වූ උපකරණ 06 ක් ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂය සඳහා ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තු ආදායම රු.2,294,650 ක් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ විගණන ගාස්තු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණු අතර, ඉකුත් වර්ෂය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තුවට වඩා රු.238,248 ක් අඩුවෙන් ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි.

1.3.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ගිණුම් විෂයයන් 06 කට අදාළ ශේෂ හා ඊට අදාළ උපයෝගී ලේඛන/ උපලේඛන අනුව දැක්වෙන ශේෂ අතර, එකතුව රු.18,077,726 ක අසමානතා නිරීක්ෂණය විය.

1.3.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට එකතුව රු.34,045,803 ක් වූ ආදායම් ණයගැති ශේෂය තුළ වර්ෂ 03 ක කාලයක් ඉක්මවූ රු.5,451,680 ක ශේෂ 06 ක් ඇතුළත් වී තිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට රු.16,551,332 ක් වූ ගෙවිය යුතු ගිණුම් ශේෂය තුළ වර්ෂ 03 ක කාලයක් ඉක්මවූ රු.1,308,711 ක් වූ ශේෂ 28 ක් ඇතුළත් වී තිබුණි.

(ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරියට ගෙනෙමින් පැවති රු.823,304 ක් වූ අත්තිකාරම් ගිණුම් ශේෂ 03 ක්, රු.862,885 ක නඩු පවරන ලද බදු කුලී ශේෂයක්, රු.764,529 ක තානායම් කුලී ශේෂය හා රු.336,459ක් වූ බලපත්‍ර ගාස්තු ශේෂය වශයෙන් එකතුව රු.2,787,177 ක් වූ ශේෂ 06 ක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඈ) ඉකුත් වර්ෂවල සිට ඉදිරියට ගෙනෙමින් පවතින එකතුව රු.5,867,895 ක් වූ බැරකම් ශේෂ නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදීත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

1.3.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

එකතුව රු.120,594,792 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීනව හා විධිමත්ව පවත්වන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය හා ඉන්වෙන්ට්‍රි ලේඛනයද, එකතුව රු.20,271,539 ක් වූ තොග සම්බන්ධයෙන් තොග ලේඛනය හා උපලේඛනයද, එකතුව රු.837,804 ක අත්තිකාරම් හා රු.2,272,181 ක් වූ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ණය ගිණුම සම්බන්ධයෙන් විධිමත්ව හා යාවත්කාලීනව පවත්වන ලද ලේඛන, උපලේඛන හා ශේෂ සනාථ යනාදී සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා විගණනයේදී ඒවා සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.

2.2.5 නීති, රීති හා රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල නොවීම

පහත විස්තර දැක්වෙන අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 164(2) වගන්තිය	බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියේ ලියාපදිංචි බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි හෝටල් 08 කින් විධිමත් ගිණුම් වාර්තා මත වාර්ෂික ආදායමෙන් සියයට 1 ක ගාස්තු අයකර නොතිබුණි.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 571	වර්ෂ 02 ක කාලයක් ඉක්මවා තිබුණු එකතුව රු.2,183,348 ක් වූ ගෙවිය යුතු තැන්පතු ශේෂ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ඇ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයි.ඒ.අයි.2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාව සතුව පැවති එකතුව රු.1,072,000 ක් වූ පරිගණක, උපාංග හා මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් වෙනම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් පවත්වා නොතිබුණි.

02. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩිවූ ආදායම රු.24,434,609 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩිවූ ආදායම රු.159,912 ක් විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.24,274,697 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරිණි.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු පුනරාවර්තන ආදායමින් සියයට 80 ක් තරම් මුළු පුනරාවර්තන වියදම් පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) සභාවේ ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ඉක්මවා වර්ෂ තුනෙහිම සැලකිය යුතු ඉහළ අගයන්ගෙන් පුනරාවර්තන වියදම් වැඩි වී තිබූ අතර සභාවේ ස්වයං උත්පාදන ආදායම් වලින් පුනරාවර්තන වියදම් ආවරණය කර ගැනීමට කිසිදු ආකාරයකින් නොහැකි තත්ත්වයක් පෙන්වුම් කෙරුණි.

2.3 කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය

ණයගැති ශේෂය තුළ වසර 03 ක කාලයක් ඉක්මවා අය නොවී පවතින රු.5,451,680 ක් වූ ශේෂ පැවතීමෙන් ජංගම හා ක්ෂණික අනුපාතයන් ප්‍රකාරව ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයක් නොපවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

2.4 ආදායම් පරිපාලනය

2.4.1 වරිපනම්

ආරම්භක හිඟ ශේෂය රු.5,426,648 ක් වූ අතර, රු.6,244,949 ක් වූ වර්ෂයේ බිල්කිරීම් සමඟ රු.11,671,597 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි. මුළු අයවීම් රු.6,211,761 ක් වීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.5,459,836 ක හිඟ ශේෂයක් පැවතුණි.

2.4.2 බදුකුලී

ආරම්භක හිඟ ශේෂය රු.3,845,987ක් වූ අතර, රු.7,840,345 ක් වූ වර්ෂයේ බිල්කිරීම් සමඟ රු.11,686,332 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි. මුළු අයවීම් රු.7,564,799 ක් වීම නිසා වර්ෂය අවසානයට හිඟ ශේෂය රු.4,121,533 ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

2.4.3 බලපත්‍ර ගාස්තු

ආරම්භක හිඟ ශේෂය රු. 336,459 ක් වූ අතර, වර්ෂයේ බිල්කිරීම් රු.2,391,421 ක් විය. වර්ෂයේ බිල් කිරීම් සම්පූර්ණයෙන් අයවී තිබුණු නමුත්, හිඟ ශේෂයෙන් කිසිදු මුදලක් අයවී නොතිබුණි.

2.4.4 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.22,000 ක් හා මුද්දර ගාස්තු වෙනුවෙන් රු.22,062,852 ක මුදලක් අයවිය යුතුව තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සමස්ථ ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රාග්ධන වියදම් වල එකතුව රු.63,318,399 ක් වූ අතර, වර්ෂය තුළ ඉටුකල වැඩවල පිරිවැය රු.8,334,652 ක් විය. වැඩසටහන් 03 ක් යටතේ ඇස්තමේන්තු කර තිබුණු ප්‍රාග්ධන වැඩ වලින් කිසිදු වැඩසටහනක් හෝ ඉටුකර නොතිබුණි.

(ආ) ජ්‍යෙෂ්ඨ හා තෘතීයික මට්ටමේ තනතුරු 02 ක පැවති පුරප්පාඩු පුරවා ගැනීමට හෝ ද්විතීයික හා ප්‍රාථමික තනතුරුවල පැවති 47 ක් වූ අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය විධිමත් කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

3.2 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) කොම්පෝස්ට් හා රන්පොහොණිය අලෙවිසැලේ මුළු ආදායම රු.10,832,268 ක් වූ අතර, මෙම වැඩසටහන සඳහා රු.13,215,951 ක වියදම් දරා තිබුණි. ඒ අනුව ආදායම ඉක්මවූ රු.2,383,683 ක වියදම් නිරීක්ෂණය වන අතර, එම අගය මුළු ආදායමින් සියයට 22 ක් තරම් විය.

(ආ) පරිසර හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රතිපාදන මත රු.2,821,345 ක වියදම් දරා 2014 වර්ෂයේ ඉදිකිරීම් නිම කර තිබූ හරිත අසපුවට අයත් ගොඩනැගිලි 03 ක්, ජල ටැංකිය හා භූමිය 2017 ජුනි මස වන විටත් මහජනතාව වෙනුවෙන් විවෘත කර නොතිබුණි. අදාළ භූමිය ධීවර වරාය නීතිගත සංස්ථාවේ නැංගුරම් පොළක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට ඉල්ලා ඇති බැවින් හරිත අසපුව වෙනුවෙන් දරන ලද පිරිවැය නිෂ්කාර්ය වියදමක් බවට පත් වෙමින් තිබුණි.

3.3 සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) දෛනිකව සන අපද්‍රව්‍ය ටොන් 18 ක් පමණ එකතු කරන අතර, 2016 වර්ෂය තුළ සේවක වැටුප්, ඉන්ධන සහ වාහන අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු වෙනුවෙන් රු.33,909,647 ක වියදම් දරා තිබුණි.

(ආ) 2016 වර්ෂය තුළ අපේක්ෂිත කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය කිලෝ ග්‍රෑම් 1,296,000 ක් වුවද, කිලෝ ග්‍රෑම් 197,370 ක් පමණක් නිෂ්පාදනය කර තිබුණි. එය අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 15 ක අගයක් විය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ අයවැය ලේඛනයේ ඇතුළත් වැය විෂයයන් 08 ක එකතුව රු.58,541,944 ක් වූ ඉතිරිවීම්ද ආදායම් විෂයයන් 06 ක ළගාකර නොගත් ඉලක්කවල එකතුව රු.39,752,789 ක් ද පැවතීම නිසා අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 133 හා 134 හි දැක්වෙන විධිවිධාන සහ දකුණු පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ 2014 පෙබරවාරි 24 දිනැති අංක දපපා/යහ/01/න.ව.ලේ. දරන චක්‍රලේඛය ප්‍රකාර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් පිහිටුවා නොතිබුණි.

4.3 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු ක්‍රියාත්මක කිරීම

2009 ජුනි 09 දිනැති අංක DMA/2009 (i) දරන කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

පහත දැක්වෙන පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි සභාවේ විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

(අ) ගිණුම්කරණය

(ආ) වත්කම් කළමනාකරණය

(ඇ) ආදායම් රැස්කිරීම

(ඈ) අයවැය පාලනය